

Raadsvoorstel

Datum 24 september 2024

Onderwerp Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg - Berkummerbroekweg

Versienummer 1

Portefeuillehouder Gerdien Rots

Samenvatting

Voorliggend bestemmingsplan betreft de uitbreiding van het bestaande 110-220-380 kV hoogspanningsstation Hessenpoort aan de Berkummerbroekweg 24-26 in Zwolle door TenneT TSO B.V., inclusief benodigde inlussingen op het hoogspanningsnetwerk. De inlussingen en de uitbreiding van het hoogspanningsstation overschrijden de gemeentegrens en lopen deels over grondgebied van de gemeente Dalfsen. Gelijktijdig met dit bestemmingsplan wordt er ook een bestemmingsplanprocedure doorlopen in de gemeente Dalfsen. Er zijn zes zienswijzen ingediend en ten opzichte van het ontwerpplan worden enkele wijzigingen voorgesteld.

Financiële gevolgen

Betreft doel 6.1.2 We zorgen voor een stad met ruimtelijke kwaliteit en heldere toekomstbestendige ruimtelijke structuren op niveau van concrete projecten en initiatieven

Begroting wijzigen Nee

Budgetnummer n.v.t.

Bijlagen

1. Zienswijzen (geanonimiseerd);
2. Zienswijzen niet geanonimiseerd (geheim; alleen zichtbaar voor college en raadsleden);
3. Zienswijzennota (geanonimiseerd) bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg - Berkummerbroekweg;
4. Zienswijzennota bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg - Berkummerbroekweg (geheim; alleen zichtbaar voor college en raadsleden);
5. Nota van wijzigingen bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg – Berkummerbroekweg;
6. Gewijzigd bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg – Berkummerbroekweg.

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
- ☐ Geheim

Datum

24 september 2024

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. in te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen omtrent het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg - Berkummerbroekweg, zoals omschreven in de zienswijzennota bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg - Berkummerbroekweg;
2. het bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg - Berkummerbroekweg gewijzigd vast te stellen, zoals omschreven in de nota van wijzigingen bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg - Berkummerbroekweg;
3. de verbeelding van het bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg - Berkummerbroekweg gewijzigd vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP23002-0004 met de bijbehorende regels met bijlagen en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP23002-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
4. geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg - Berkummerbroekweg vast te stellen;
5. uiterlijk binnen zes weken het besluit tot vaststelling te publiceren.

Datum 24 september 2024

Inleiding

TenneT TSO B.V. (verder: 'TenneT') versterkt in heel Nederland het elektriciteitsnetwerk. Dit is nodig omdat het elektriciteitsgebruik in ons land stijgt en omdat we steeds meer duurzame energie opwekken. Onder de naam 'Drents Overijsselse Netversterking' (hierna: DON) versterkt TenneT, samen met de regionale netbeheerders Enexis Netbeheer en Rendo, het elektriciteitsnetwerk in Zuidwest-Drenthe en Noordwest-Overijssel. Voorliggend plan maakt deel uit van de DON. Het betreft de uitbreiding van het bestaande 110-220-380 kV hoogspanningsstation Hessenpoort aan de Berkummerbroekweg 24-26 in Zwolle, inclusief benodigde inlissingen op het hoogspanningsnetwerk. De inlissingen en de uitbreiding van het hoogspanningsstation overschrijden de gemeentegrens en lopen deels over grondgebied van de gemeente Dalfsen. Daarom zijn voor deze ontwikkeling twee bestemmingsplannen opgesteld.

Op grond van artikel 20a van de Elektriciteitswet valt de uitbreiding van het 380 kV hoogspanningsstation onder de rijkscoördinatieregeling, als bedoeld in artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening. Dit betekent dat voor een dergelijk project de Minister voor Klimaat en Energie en de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening het bevoegd gezag is. Voor dit project is echter besloten om de rijkscoördinatieregeling buiten toepassing te laten. Het bevoegd gezag is daarmee overgedragen van het Rijk naar de gemeente voor de uitbreiding van het 380 kV hoogspanningsstation 'Zwolle', gelegen in de gemeente Zwolle en de reconstructie van de bijbehorende hoogspanningsverbinding die zich bevindt in de gemeenten Zwolle, alsmede de uitbreiding van het 220 kV hoogspanningsstation Zwolle-Hessenweg.

Het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied, Hessenweg - Berkummerbroekweg heeft 20 december 2023 tot en met 30 januari 2024 gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn zes zienswijze ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan. Dit voorstel ziet op het beantwoorden van de ingediende zienswijzen en het vaststellen van het bestemmingsplan.

Kader

Omgevingsvisie "Ons Zwolle van morgen 2030"

Het projectgebied valt binnen het gebied dat is aangeduid als 'Mogelijke uitbreiding van het bedrijventerrein Hessenpoort'. In de Omgevingsvisie is opgenomen dat Hessenpoort zich nog verder ontwikkelt. De komende jaren wordt daar een keuze in gemaakt, gebaseerd op twee zoekrichtingen; noordelijk en oostelijk. Kritische voorwaarden voor de uitbreiding van Hessenpoort zijn een goede landschappelijke inpassing, de omgang met natuurwaarden, een klimaatadaptieve benadering, goede bereikbaarheid en het benutten van kansen in de energietransitie. Voor het gebied ten noorden van de Vecht als geheel gaat de gemeente met het gebied en omliggende gemeenten werken aan een gebiedsvisie. Het gebied heeft in de toekomst mogelijk een belangrijke rol om onze ambities te realiseren voor duurzame energie. Grootschalige opwekking van elektriciteit vanuit zon en wind is hier mogelijk.

Verder maakt het plangebied gedeeltelijk onderdeel uit van de hoofdgroenstructuur. Deze stedelijke hoofdgroenstructuur bestaat uit een samenstel van groenelementen die tezamen een betekenis hebben voor de stad als geheel. De hoofdgroenstructuur dient meerdere functies: het draagt ruimtelijk of functioneel bij aan een min of meer aaneengesloten netwerk. Het is op stedelijk niveau in belangrijke mate structuur – en identiteit bepalend, het behoort op stedelijk niveau tot de belangrijkste recreatieve gebruiksruidtes, het begeleidt recreatieve routes, het heeft een belangrijke betekenis voor de

Datum

24 september 2024

stedelijke ecologische structuur en het draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid van de stad. De koers zoals gesteld in de Omgevingsvisie is dat de hoofdgroenstructuur in de toekomst behouden blijft, of aangevuld, waar nodig, vanwege het belang voor de gemeente als geheel. Er wordt een terughoudend beleid gevoerd met het toevoegen van nieuwe bebouwing binnen de hoofdgroenstructuur. Bij verandering in de hoofdgroenstructuur streeft men naar behoud en/of verbetering van de biodiversiteit. TenneT heeft een landschapsplan opgesteld (bijlage 1 bij de regels) waarin compensatie plaats vindt van de oppervlakte van de hoofdgroenstructuur op andere plekken dan aangewezen in de omgevingsvisie. Vanwege het grote belang van de uitbreiding van de stations wordt meegewerkt aan deze landschappelijke inrichting.

In de Omgevingsvisie wordt ook specifiek gesproken over het hoogspanningsstation Hessenpoort. Voor de geproduceerde elektriciteit geldt dat deze van en naar de gebruiker op een veilige en betaalbare wijze wordt getransporteerd. Hiervoor zal infrastructuur moeten worden aangelegd of worden versterkt. Zowel de opwek van energie als het transport heeft impact op de fysieke leefomgeving. Voor elektriciteit geldt dat zowel de hoofdinfra als de 'haarvaten' van bestaande elektriciteitsnetten worden versterkt. Overdracht stations (HS/MS) van TenneT naar de regionale netbeheerder Enexis worden uitgebreid of er moeten nieuwe worden gerealiseerd. Bij voorkeur zal – vanwege de bestaande netcongestie en de te verwachten groei van duurzame energieproductie in de omgeving van Hessenpoort (en de omliggende gebieden van buurgemeenten) – deze versterking nabij Hessenpoort moeten plaatsvinden. Onderhavige ontwikkeling omvat de uitbreiding van het hoogspanningsstation ten oosten van het bedrijventerrein Hessenpoort. De ontwikkeling is dus in overeenstemming met de Omgevingsvisie.

Landschapsontwikkelingsplan Zwolle – Zwartewaterland – Kampen

De gemeenten Zwolle, Zwartewaterland en Kampen hebben in 2010 een integraal landschapsontwikkelingsplan opgesteld. Hierin wordt de gezamenlijke visie op de inrichting van het buitengebied van de drie gemeenten vastgelegd. Het vormt een beleidskader waarop ruimtelijke plannen kunnen worden getoetst.

Het onderhavige plangebied valt binnen de aanduiding 'veld- en hoogveenontginningen' op de landschapstypenkaart. Dit landschap wordt onder andere gekenmerkt door het bedrijventerrein Hessenpoort waar het plangebied aan grenst. In het kader van de onderhavige ontwikkeling is een landschapsplan opgesteld (bijlage bij bestemmingsplan). Hierin worden landschappelijke inrichtingsmaatregelen voorgesteld, waarmee het plangebied zorgvuldig wordt ingepast in de omgeving wat grotendeels bestaat uit landelijk gebied. Daarnaast wordt in dit landschapsplan een voorstel gedaan voor diverse soorten beplanting, waarbij ook rekening gehouden wordt met de natuurwaarden in de directe omgeving.

Gelet op het bovenstaande past het onderhavige plan binnen het landschapsontwikkelingsplan van de gemeenten Zwolle, Zwartewaterland en Kampen.

Beoogd effect

Door de vaststelling kan de volgende stap worden gezet richting de inwerkingtreding van het bestemmingsplan voor de locatie van het hoogspanningsstation TenneT aan de Hessenweg, Berkummerbroekweg.

Datum

24 september 2024

Argumenten

1 Er zijn zes zienswijzen ingediend, waarop in de zienswijzennota een reactie is weergegeven.

In de bijgevoegde Nota van zienswijzen en wijzigingen zijn de ingekomen zienswijzen en een aantal ambtelijke wijzigingen opgenomen. De zienswijzen en de beantwoording daarvan staat in hoofdstuk 1.2. en 1.3 van de Nota. Verder zijn in de afgelopen weken nog wat kleine onvolkomenheden in het ontwerpbestemmingsplan ontdekt, die vragen om aanpassing. Deze worden in hoofdstuk 1.4 van de Nota benoemd. De beantwoording van de vier zienswijzen zijn in goed overleg met gemeente Dalfsen afgestemd.

De zienswijzen hebben samengevat betrekking op de volgende onderdelen:

- a. De noodzaak voor uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk op de planlocatie/nabij Hessenpoort is niet goed onderbouwd en is niet in lijn met de omgevingsvisie.
- b. Diverse haalbaarheidsaspecten zijn onvoldoende of onjuist onderzocht. Hierdoor is onvoldoende aangetoond dat het plan haalbaar is en geen nadelige effecten heeft voor de (woon)omgeving.
- c. Er is niet onderbouwd waarom batterijopslag niet is toegestaan, het plangebied leent zich voor batterijopslag zoals is gewenst door grondeigenaren in het plangebied.
- d. Vragen over aanwezige bouw- en gebruiksmogelijkheden
- e. Vragen over inzet bestaande koetunnel (grondgebied Dalfsen)
- f. Ontsluiting agrarische percelen
- g. Bezwaar tegen het participatietraject

Verder wordt in de zienswijzen een aantal vragen gesteld en/of aangegeven dat er zaken onduidelijk zijn. Hierop wordt antwoord gegeven in de zienswijzennota.

2. Er zijn enkele ambtshalve wijzigingen en wijzigingen n.a.v. zienswijzen doorgevoerd.

De wijzigingen hebben samengevat betrekking op de volgende onderdelen:

1. Zowel n.a.v. zienswijzen als ambtshalve zijn een aantal onderzoeken, zoals het akoestisch en het stikstofonderzoek, bij de bestemmingsplantoelichting aangepast. Waar nodig is de bestemmingsplantoelichting op deze onderzoeken aangepast zodat deze aansluit bij de laatste versie van de onderzoeken.
2. De planregels zijn op enkele onderdelen aangepast. Dit betreft vooral correcties zoals een beperkte aanpassing van de bouwhoogte van 1,5 meter voor overige bouwwerken, de plangrens en begrenzing van de bestemmingsaanduiding
3. Het landschapsplan is op meerdere punten aangepast, met name om de begrenzingen en oppervlakten te corrigeren en aansluiting vinden bij de plankaart.

3. Het bestemmingsplan wordt zowel digitaal als analoog (op papier) vastgesteld.

In het raadsbesluit is het juridisch noodzakelijk om bij de vaststelling de technische bestandsnamen te gebruiken. Naast de digitale vaststelling, blijft het nodig om ook de papieren vorm van het bestemmingsplan vast te stellen. Juridisch is het digitale exemplaar bindend.

4. Een exploitatieplan voor het bestemmingsplan is niet nodig.

Er is een anterieure overeenkomst gesloten waarin de plankosten worden verhaald op de initiatiefnemer. Het plan is daarmee economisch uitvoerbaar en een exploitatieplan niet nodig.

Datum

24 september 2024

5. De publicatie van de tervisielegging kan niet direct na het raadsbesluit plaatsvinden, omdat het een gewijzigd vastgesteld bestemmingsplan betreft

Het bestemmingsplan wordt afgehandeld volgens de procedure uit de Wet ruimtelijke ordening, omdat het bestemmingsplan nog voor de invoering van de Omgevingswet als ontwerp ter visie heeft gelegen.

Alternatieve mogelijkheden

Momenteel is er sprake van een beperkt vermogen voor de 110 kV stations wat leidt tot netcongestie. Uitbreiding van de bestaande netcapaciteit willen we (zowel TenneT als gemeente) zo compact mogelijk in het landschap realiseren met de minste maatschappelijke kosten in een zo kort mogelijk tijdsbestek. Door de bestaande infrastructuur zoveel mogelijk te bundelen leidt dit tot minder ruimtebeslag en minder versnippering van het landschap dan bouwen elders. Als de uitbreiding elders gerealiseerd zou worden, dan zou er een extra 380 kV station met bijbehorende 110 kV station van hetzelfde formaat gebouwd moeten worden in Zwolle/Dalfsen. Dit 380/110kV station zou dan met hoogspanningsverbindingen/masten vanuit het huidige hoogspanningsstation in Zwolle moeten worden aangesloten. Dit zou leiden tot hogere maatschappelijke kosten, een langere periode van netcongestie, meer masten in het landschap en meer kilometer kabels in de grond. Het ruimtebeslag neemt ook toe; in Zwolle staat er immers al een 380 kV station. Ruimtelijk gezien is het logisch om het nabijgelegen bestaande energiecluster te benutten en uit te breiden om aan deze ontwikkeling tegemoet te komen.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Door TenneT is een communicatieplan opgesteld. Deze is als bijlage 18 toegevoegd bij de bestemmingsplantoelichting. Hierin is een communicatiekalender opgenomen, zijn de stakeholders benoemd en is de communicatiestrategie beschreven. Omwonenden, eigenaren, pachters en overige stakeholders zijn geïnformeerd per brief en website. Daarnaast is er een participatietraject georganiseerd voor het landschapsplan.

Op 4 september 2023 en 10 oktober 2023 hebben participatiebijeenkomsten plaatsgevonden met omwonenden. In januari 2024 is er een laatste inloopavond georganiseerd. Tijdens de eerste bijeenkomst heeft TenneT vragen beantwoord over de onderwerpen (mogelijke) geluidshinder, (mogelijke) hinder bouwverkeer, veiligheid, lichthinder, elektromagnetische velden. Vragen van omwonenden over o.a. het beheer, onderhoud en type beplanting zijn beantwoord. De verslagen van de participatiebijeenkomsten zijn opgenomen in bijlage 19 bij de bestemmingsplantoelichting.

Communicatie

De indieners van zienswijzen ontvangen na het raadsbesluit per brief informatie over het besluit en de rechtsbeschermingsmogelijkheden.

Zes weken na gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan door uw raad wordt via www.officielebekendmakingen.nl in het Gemeenteblad de bekendmaking over het ter inzage leggen van het vastgestelde bestemmingsplan gepubliceerd.

Financiën

Er is een anterieure overeenkomst gesloten waarin de plankosten worden verhaald op de initiatiefnemer.

Datum 24 september 2024

Het is de verantwoordelijkheid van TenneT om de gronden, benodigd voor deze ontwikkeling in eigendom te verkrijgen. Voor de realisatie van de hoogspanningsstations inclusief de landschappelijke inpassing moet de benodigde grond worden aangekocht. TenneT is sinds de start van het project met de grondeigenaren in overleg. Het betreft vier grondeigenaren in zowel gemeente Zwolle als ook in Dalfsen.

De gesprekken zijn voorjaar 2022 gestart. Er hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met de individuele grondeigenaren.

Als partijen niet tot minnelijke overeenstemming komen over de aankoop van de benodigde percelen, wordt uw raad via een advies geïnformeerd over de procedure van onteigening van de percelen in Zwolle.

Risico's

De gebruikelijke risico's bij een planologische procedure zijn aan de orde.

Vervolg

Tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan kan binnen 6 weken na publicatie beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De inwerkingtreding van het bestemmingsplan is gekoppeld aan het einde van de tervisielegging, tenzij binnen deze termijn een voorlopige voorziening gevraagd wordt. Een voorlopige voorziening schorst namelijk de inwerkingtreding van het besluit.

Openbaarheid

Het raadsvoorstel met bijlagen zijn openbaar, behoudens de niet-geanonimiseerde versie van zienswijzen en zienswijzennota; die zijn uitsluitend beschikbaar voor college- en raadsleden.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer